

- () . /

// :

/ / :

■
■

■
■

■

...

■

■

■

·
·

.«[]

»

-

...

»

.«[]

»

»

.«[]

.

.«[]

[]

»

...

.«

:

...

.

..

-

.

...

.

.

[]

.

.

.

.

-

-

»

«

(/):

.

- -

(/):

.

:

(/):

.

(/)

.

(/):

.

.

(/):

(/):

.

([]) ([]) ([])
([]) ([])

(/):

- -

-

(/):

-

() ()

.() ()

.

.

...

(/).

(/):

.

:

()

- -

(/)

.

.

.

.

(/):

(/):

:

(/)

.

(/):

()

()

(/):

·
(/):

·

:

(/)

(/):

()

·

()

·

·

:

·

([1) ([1) ([1) ([1)
·([1)

() ()

(/):

-
- -

(/):

·
·
(/):

(/):

·

- -

الاعمال

:

(/)
!

·
·

·

(/)

·

(/):

·

(/):

·

(/):

·

- -

.

...

(/) :

.

-

»

.

.«[]

.

()()

.

... ()()

...

.

(/) :

.

(/) : () () ()

(/) :

(/) :

() ()

()

(/) :

(/) :

...

...

...

(/):

(/)
!

(/):

(/):

∴

. (/):

(/)

(/):

.

(/):

.

.

(/):

Gaston Esnault,(Metaphores occidentales):p:31

: [] . : (
 .
 .
 : [] -
 . () . : []
 : [] . () .
 . : []
 .
 : () [] . : []
 . () ()
 : []
 . -
 [] .
 . : []) - []
 . : (
 .

تصاویر استعاری حزن‌انگیز در مراثی شریف رضی

حامد صدقی^۱، نرگس انصاری^۲

شریف رضی تصویرپردازی هنرمند و خلاق است که قلم را همچون قلم مونقاش به دست می‌گیرد و با کمک انواع تصاویر شعری و بخصوص تصاویر بیانی تابلوهایی زیبا از سیمای درونی و احساسات و تفکراتش ترسیم می‌کند، و تلاش دارد شعر خود را از افتادن در ورطهٔ تکلف و تصنع برهاند. در میان مراثی سید قصیده‌ای را نمی‌توان یافت که در آن، انواع تصاویر تشبیهی و یا استعاری و ... به کار گرفته نشده باشد و این بدان دلیل است که او مجاز را بالاتر از حقیقت می‌داند. البته این تصاویر تنها برای زیبایی کلام و نیکو نمودن تصویر کلی شاعر چاشنی سخن نمی‌شود، بلکه برای نزدیک و ملموس کردن معنی در ذهن شنونده و یاری کردن او در تجسم امور معنوی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این مقاله به دنبال آنیم تا با تحلیل مراثی شریف رضی انواع تصاویر استعاری و دلایل بکارگیری آنها را در اشعار او مورد بررسی قرار دهیم. این نوع تصویر بر پایه های تشخیص و تجسیم استوار شده است و شاعر با کمک گرفتن از آن تابلوهای بلاغی زیبایی خلق می‌کند که بخشی از آن، امور معنوی چون: روزگار، مرگ، بخشش، غم و اندوه و ... را در چارچوب تصویر استعاری بررسی می‌کند، و بخشی دیگر نیز برای ملموس کردن امور حسّی و واضحتر و دقیقتر ساختن تصویر آنها در ذهن مخاطب، این امور محسوس را در قالب استعاره به تصویر می‌کشد. در پایان بحث نیز به تحلیل نقش استعاره در ترسیم احساسات و افکار شاعر پرداخته‌ایم.

واژگان کلیدی: شریف رضی، استعاره، رثا، تصویر شعری

۱. دانشیار دانشگاه تربیت معلم تهران

۲. کارشناس ارشد ادبیات عرب